

25. Азотъ-тъ ся съединява съ кислорода и образува АЗОТНЪ КИСЛОТЪ (NO_5) или *кезабъ*, утрово течно тѣло, кое-то ся употребява за образуваніе на хымыческы соли, за чистеніе металы и за рѣзаніе стоманъ и камъны. Азотна кыслота ся добыва като ся възвари селитра (геверджеле ($NO_5 + KO$) съ силнъ симпурнъ кыслотъ (зачія).

АМОНИАКЪ е съединеніе отъ азотъ и водородъ (NH_3). Той вѣтрѣ отъ гнилы органическы тѣла, и оттамъ влиза въ въздуха, като въздухообразно тѣло. Негова-та люта меризма ся усѣща тамъ, дѣто има вонещы мокроты. Животны-тѣ и растителны-тѣ вещества, кой-то съдрѣжаватъ азотъ, кога гниѣтъ, отдѣлятъ доволно количество амоніакъ въ атмосферѣ-тѣ, отдѣ-то съ дѣжда и снѣга пада на земѣ-тѣ. Амоніакъ ся добыва отъ нишадѣръ; за това въ единъ малкъ ссѣдъ нагрѣватъ смѣсъ отъ еднѣ часть счуканъ на прахъ нишадѣръ и двѣ части негасенъ варъ. Отъ тука амоніакъ-тъ ся отдѣла въ видъ на газъ.

ВЪЗДУХЪ.

26. Въздухъ-тъ, кой-то повива наоколо земѣ-тѣ, и кой-то ся простира повече отъ 10 милы высоко надъ неѣ, зѣве ся АТМОСФЕРА. Той е пѣргаво, течно и прозрачно тѣло, лошъ проводникъ за топлинъ (пропуска слѣнечны-тѣ лучи, а самъ ся не сгрѣва), сложенъ е отъ $\frac{4}{5}$ азотъ и $\frac{1}{5}$ кислорода, и налѣга на повѣрхнинѣ-тѣ на земѣ-тѣ и на всичко, до кое-то допира; Това налѣганіе е повече отъ 5 оки на единъ квадратенъ прѣстъ. Елементи-тѣ, отъ кой-то ся състои въздухъ-тъ, въ чистъ видъ неможѣтъ да ся дышатъ: а смѣсены служатъ не самѣ